

N:o 219.

Af herrar **J. Crusebjörn** och **L. Dahlstedt**, *i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om de svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige och till lag om renmärken.*

Genom den till innevarande Riksdag aflåtna nådiga proposition n:o 56 har Kongl. Maj:t afsett att genom nya lagbestämmelser ordna, bland annat, förhållandet mellan lapparne och den bofasta befolkningen i de norra länen. Kongl. Maj:t har dervid i § 1 af sitt förslag till lag om de svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige bibehållit oförändrad den i § 1 i samma lag af den 4 juni 1886 bestämda tid, under hvilken lapparne skulle få utöfva den dem tillkommande sedvanerätt att vintertiden flytta på enskild mark nedom odlingsgränsen i Vesterbottens län och utom renbetesfjellen i Jemtlands län.

Undertecknade, ledamöter i den komité, som af Kongl. Maj:t den 1 april 1895 erhöi uppdrag att utarbete och till Kongl. Maj:t inkomma med lagförslag i nu berörda hänseende, vidhålla fortfarande den mening, som omfattades af komiténs samtliga ledamöter, utom dess ordförande, i syfte att med en månad — oktober — inskränka tiden för sedvanerättens utöfvande inom sagda län.

Förutom de skäl för denna af komiténs flertal omfattade ståndpunkt, hvilka finnas angifna så väl i motiven till komiténs förslag som i samma förslag åtföljande protokoll och bilagor, hafva tillkommit ytterligare ärendet belysande uttalanden från de nordliga länen, som ännu mera stärkt oss i den öfvertygelsen, att den af komiténs flertal omfattade åsigten i här ifrågasvarande afseende är den rätta.

Sedan i de kommuner inom Vesterbottens län, hvilka af lagförslagen hufvudsakligen beröras, så väl lapparne som den bofasta befolkningen bereds tillfälle att af dem erhålla del samt öfver dem afgifva yttranden, hade man kunnat förvänta, att de förra med stöd af den vid komitébetänkandet fogade reservation skulle allmänt hafva påyrkat bibehållandet af sin nuvarande rättighet att redan den 1 oktober flytta utom områdena för sin sommarvistelse. Så har emellertid icke skett, ehuru frågan blifvit i vederbörlig ordning af lappfogden föredragen inför lappallmogen och deras ordningsmän.

Bih. till Riksd. Prot. 1898. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 49 Häft. (N:o 219).

Deremot har den af komitéén föreslagna inskränkningen till den 1 november i denna deras flyttningsrätt vunnit allmänt gillande icke allenast af den bofasta befolkningen, utan äfven af ortsmyndigheterna.

Konungens befallningshafvande i de tre nordligaste länen äro derjemte ense derom, att den föreslagna inskränkningen är för den bofasta befolkningen af stort behof, så vidt man icke vill utsträcka lapparnes ersättningskyldighet utöfver hvad lagförslagen innehålla, och beträffande lapparne icke obilligt, då lagförslaget innehåller tydlig bestämmelse derom, att lapparne äro fria från hvarje ansvar, om ovanligare väderleksförhållanden nödga till tidigare flyttning. När det gäller att väga den ena partens fördelar mot den andras olägenheter, kan ett rätt bedömande vara att vänta endast af dem, som på nära håll varit i tillfälle att opartiskt aktgifva på förhållandena. För komitééns flertal ha ortsmyndigheternas, framför allt lappfogdarnes, uttalanden varit i första rummet vägledande, icke de särskilda parternas af det egna intresset förestafvade, mer eller mindre vilseledande framställningar.

Vi få således värdsamt hemställa,

att Riksdagen måtte besluta den ändring i det af Kongl. Maj:t framlagda förslaget till lag om de svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige, att § 1 mom. 2 måtte erhålla följande lydelse:

Å annan mark inom Norrbottens och Vesterbottens läns lappmarker, än ofvan sägs, så ock å de trakter utom nämnda lappmarker och renbetesfjellen i Jemtlands län, hvilka lapparne efter gammal sedvana hafva besökt, ega lapparne jemväl att uppehålla sig med renarne, dock endast under månaderna oktober, november, december, januari, februari, mars och april i Norrbottens län och månaderna november, december, januari, februari, mars och april i annat län, för så vidt icke antingen aftal träffats med vederbörande jordegare eller brukare om rätt för lapparne att uppehålla sig der under annan tid af året, eller ock ovanliga väderleksförhållanden nödga till tidigare flyttning om hösten eller hindra återflyttning om våren.

Stockholm den 1 mars 1898.

Jesper Crusebjörn.

L. Dahlstedt.